

4-ÖDÜL

Anne ve babalar çocuklarının olumlu davranışlarını, onların hoşuna gittiğini sandıkları şeyleri söyleyerek yada yaparak ödüllendirdiklerini düşünürler. Ancak söylenenlerin yada yapılanların gerçekten ödüllendirici olup olmadığına karar vermek için beklenen davranışların olumlu yönde artma sıklığına bakmak gerekir. Sizin söylediğiniz yada yaptığınız şeyler sonucunda çocuğunuz olumlu davranışlarını daha sık yapıyorsa, o zaman siz o davranışları gerçekten ödüllendirmişsiniz demektir. Eğer olumlu davranışlarda belirgin bir artış yoksa o zaman sandığınız kadar ödüllendirici olmadığını yada ödüllendirme koşullarına uygun davranmadığınızı düşünmelisiniz.

NELER ÖDÜL OLARAK NİTELENDİRİLİR?

- Sözel övgü; Aferin Çok güzel Harika Ne güzel yaptın! İyi gidiyorsun
- Fiziksel temas; Sarılma, kucağa alma ,öpme
- Yiyecek ve içecek ;Pasta Sandviç Kraker Şeker Kek Çikolata Dondurma Meyve Fındık ezmesi Pates cipsi Çiklet Süt Kola Gazoz Meyve suyu Çay Çerez
- Nesne ve Oyuncak Renkli kalemler Silgiler Oyuncaklar Oyun kartları Renkli kitaplar Giysiler Oyun ve Etkinlik Babayla top oynama Kamyonlarla oynama Bebeklerle oynama Oyun hamuru yada kille oynama Arabalarla oynama Suyla ve kumla oynama Bisiklete binme Arkadaşları ile oynama Hayvanlarla oynama Anneyle evcilik oynama Salıncağa binme Saklambaç oynama Kaydırdan kayma Körebe oynama Uçurtma uçurma Resimli kartlarla eşleştirme oyunu oynama T.V.izleme Alışveriş yapmak

CEZA – ÖDÜL ÇATIŞMASI ;Bazen çocuk için ceza olarak adlandırdığımız bir davranış, çocuklara ödül gibi gelebilir. Örnek Avazı çıktığı kadar bağırarak bir anneyi çocuğu eğlenceli bulabilir. •DAYAK Asla DAYAK kavramını ceza olarak **algılayıp kullanmayınız!!!!**

MİLLİ EGEMENLİK MAHALLESİ

9032 SOKAK NO: 2/B

MANAVGAT /ANTALYA

www.manavgatram.meb.k12.tr

**DAVRANIŞ NEDİR?
PROBLEMLİ DAVRANIŞ
NEDİR?**

**DAVRANIŞ DEĞİŞTİRME
YÖNTEMLERİ NELERDİR?**

DAVRANIŞ PROBLEMİ OLAN ÇOCUKLAR

Bireyin, eylemde bulunmasıyla eyleminde/ davranışında ve çevrede oluşan GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR değişiklikler **davranış** olarak adlandırılır.

Davranış sorunu nedir?

Çocuğun kendisi ya da başkaları için sorun yaratan şeyler yapmasıdır. Neye Göre ? ve Kime Göre ? *Murat bugün banyoda çok yaramazlık yaptı. Hem beni hem de banyoyu su içinde bıraktı. (Anne) *Murat bugün banyoda çok eğlendi. İlk defa musluğu kendi açabildi. Herhalde onun verdiği heyecanla her yerimizi ıslattı. Musluğu açabildiğine çok sevindim...(Baba)

Ne zaman davranış problemi değildir?

1-İşitme problemi olduğu için annesinin sözünü dinlemeyen / dinleyemeyen çocuğa davranış sorunu vardır diyemeyiz.

2-Çocuğun gelişim özelliklerinin çok üstünde bir davranışı gerçekleştirmesini istemek de yanlıştır. Çok ağır olduğu için elindeki tabakları yere düşürüp kıran bir çocuğun davranış sorunu olduğunu söyleyemeyiz.

3-Bir davranışın Sorun mu ?, Yaramazlık mı ?, fizyolojik bir rahatsızlığın / eksikliğin sonucu mu olduğunu ya da duygusal bir sorundan mı kaynaklandığını ayırt etmemiz gerekir. Bunu ayırt edebilmek için de;ilk önce davranışın tanımını yapmamız gerekir ki bu da davranış değiştirme planı yapmanın ilk adımıdır.

Davranış değiştirme basamakları

Sorun ne?1.Çocuğun “NE YAPTIĞI”nı ifade etmemiz gerekir.

2.Sorun olan davranışın ÖNCE’ si ve SONRA’ sını belirlememiz gerekir.

Amaç saptamak

Burada amaç; neyi? (ortadan kaldırmak istediğimiz davranış) sorusuna cevap vermemiz gerekiyor.

Bu ifade doğru mu ? Meral, televizyon kumandasını yere fırlatır. Evet doğru ama Meral’in öğrenmiş olduğu bu davranışı nasıl değiştireceğiz????

ÖNCE ? Davranış SONRA ?

İstenmeyen davranışın yerine yapılması istenen uygun davranış hedeflenmelidir. Örnek : Meral Televizyon kumandasını sehpanın üstüne koyar,koltuğa koyar,annesine verir.

•Öyle davranışlar bulacağız ki fırlatma davranışıyla aynı anda yapılamayacak olsun; yada fırlatma davranışını yapmaya fırsat vermesin. Bunun içinde amaçlarımızı **saptarken; olumlu ve gerçekçi amaç saptayacağız.**

Peki olumsuz davranışı nasıl ortadan kaldıracacağız?

1)GÖRMEZDEN GELME (aldırmama)

: Olumsuz davranışı sergilerken çocuğunuzla ilgilenmeyin, göz kontağı kurmayın,çocuğunuza gülmeyin,kendinize ilgilenecek başka bir şey bulun. Kısa bir süre için çocuğa herhangi bir biçimde ilgi göstermeyi bırakın. Onunla tartışmaya girmeyin veya onu azarlamayın. Tutum ve davranışlarınızda ve de yüz ifadelerinde kızgınlık belirtisi göstermeyin. Başka bir şeyle uğraşıyormuş gibi yapın ya da oda-

dan çıkın. Çocuğun kötü davranışı karşılığında bir ödül elde etmemesine dikkat edin. Kötü davranış son bulunca çocuğa bol bol ilgi gösterin. *Sehpa üzerindeki vazoyu alıp camdan aşağı atarsa farklı bir caydırıcı tepkiyi kullanın.

2. MOLA;

Çocuk açısından her türlü etkinliğin kısa bir süre durdurulmasıdır. Çocuğu bulunduğu ortamdan çabucak uzaklaştırıp, hoşlanılacak bir yanı bulunmayan, sakın - sıkıcı bir yere koymaktır. Oyuncakların, televizyonun bulunmadığı, ama ısı, ışık açısından yeterli ortamlar, odanın bir köşesindeki duvara doğru çevrilmiş sandalye uygun mola ortamı oluşturabilir.

3-)CEZA;

Bir davranışta bulunan çocuğun,davranışta bulunduktan sonra karşılaşacağı,hoşa gitmeyen bir sonuçtur.

Cezanın etkili olabilmesi için;

- 1-) Bir kez cezalandırılan davranışı her zaman cezalandırın.
- 2-) Cezayı istenmeyen davranışın hemen ardından verin.
- 3-) Cezalandırılan davranışı hiçbir zaman ÖDÜLENDİRMEYİN.
- 4-)Çok sık ve şiddetli cezalar vermeyin.
- 5-) Fiziksel cezaların, öğrenilebileceğini ve şiddet olarak size geri gelebileceğini unutmayın.